

Nasproti si stojita učitelj in njegov učenec

Slovenjgraški županski stolček Na njem bi še naprej rad sedel sedanji župan, njegov izzivalec pa je prepričan, da je čas za spremembo

SLOVENJ GRADEC – V drugem krogu volitev za župana v najmanjši slovenski mestni občini se bo do sedanjí župan Andrej Čas pomeril s svojim uslužbencem in nekdanjim dijakom Tilmom Kluglerjem. Ta je dosegel visoko prednost v prvem krogu (47,7 odstotka), a volitve v Slovenj Gradcu še zdaleč niso odločene. Andrej Čas (33,7 odstotka) poskuša v zadnjih dneh nadomestiti zamujeno.

MATEJA KOTNIK

Katere tri ključne projekte bi kot župan uresničili do konca prihodnjega leta?

■ Čas: Želim končati projekte, ki sem jih zastavil. Še letos bomo izvedli razpis za gradbena dela za stanovanjski blok, ki bo končan leta 2019. Za izvedbo je pripravljen tudi projekt kopališkega centra s parkom urbanih športov. Načrtujem končanje prve faze leta 2019 (park urbanih športov), v celoti pa bo gradnja končana spomladi 2020. Drugi evropski projekti se bodo izvajali glede na dinamiko postopkov odobritev. Med neevropskimi projekti bo prihodnje leto izvedena prenova Tretje osnovne šole, v drugi polovici leta bomo začeli gradnjo bivalne enote za osebe s posebnimi potrebami.

■ Klugler: Ker je leto 2019 že pred vrati, se bo nemudoma treba lotiti dela. Projekte smo razdelili na kratko- in dolgoročne. Iluzorno je pričakovati, da bi v enem letu izvedli dolgoročno načrtovane projekte, lahko pa zanje pripravimo izhodišča. Konkretno bomo v prihodnjem letu postavili: v središču mesta centralno otroško igrišče, ki bo imelo tudi prilagojena igrala za otroke s posebnimi potrebami, in otroška igrala na podeželju. Sofinanciral bomo male čistilne naprave, protiprilepnost in uredili bolj smiselni prevoz otrok v šolo. S pristojnim ministrstvom bomo podpisali pogodbo o sofinanciranju gradnje bloka neprofitnih stanovanj, zimsko-letnega bazena in parka urbanih športov, izbrali izvajalce ter začeli dela.

Kaj vas pri protikandidatu najbolj moti, katere so njegove glavne pomanjkljivosti?

■ Čas: Pri protikandidatu me moti nekredibilnost. Trdi, da je neodvisen, čeprav je priznal, da si stroške njegove kampanje delijo politične stranke. Ne vemo torej, čigave interese v resnici »povezuje«. Izjavil je tudi, da ga pri ljudeh njihove slabe plati ne zanimajo. To je zelo nevarno stališče, saj so slabi ljudje lahko nevarni za davkoplačevalce in za razvoj občine. Morda sem nekoliko pogršel iskrenost in konstruktivnost, predvsem pa sem pričakoval več kreativnosti pri programih javnega zavoda, ki ga vodi, saj sem dobrim predlogom vedno z veseljem prislutil.

■ Klugler: Spoštujem ga kot človeka, a nima lastnosti, ki so za župana zelo pomembne. Na trenutke je precej neodločen: danes se je sposoben nekaj odločiti, že naslednji dan pa svojo odločitev popolnoma spremeniti. Ni dovolj povezovalen, včasih je preveč zvišen, brez pristnega stika z občankami in občani.

Kaj pri njem spoštujete, katere so njegove odlike?

■ Čas: Pred volilno kampanjo sva s protikandidatom solidno sodelovala. Opažam, da je zasebno zelo podjeten in da je tudi kreativen pri zaposlovanju tima, ki mu je zato naklonjen in lojalen.

■ Klugler: V času šestletnega županovanja je postal dober retorik.

Kaj je glavna težava občine?

■ Čas: Slovenj Gradec je prijetno bivalno in poslovno okolje, ki omogoča kakovostne razmere za življenje. Zato je povpraševanje po stanovanjih veliko večje od ponudbe, cene nepremičnin so temu primerno visoke. Prav zaradi tega, nekoliko pa tudi zaradi boljših priložnosti za zaposlitev drugod se mladi po študiju pogosto ne vračajo ali pa se izselijo. Gradnja novih javnih stanovanj in pridobivanje investitorjev za tržna stanovanja sta zato med glavnimi nalogami tega mandata.

■ Klugler: Vizija razvoja. Slovenj Gradec nima izdelane vizije, zato tudi nima pripravljenih ustreznih projektov, s katerimi bi lahko kandidiral za nepovratna sredstva. Pri infrastrukturnem razvoju je velik problem pred kratkim sprejet občinski prostorski načrt, na podlagi katerega je trenutno nemogoče

FOTO OSEBNI ARHIV

ANDREJ ČAS

župan, fizik

Šestdesetletni diplomirani inženir fizike je na županski stolček v Slovenj Gradcu prvič sedel leta 2012 na nadomestnih županskih volitvah, ko je takratnemu županu Matjažu Zanoškarju prenehala funkcija zaradi izvolitve v državni zbor. Do takrat je vodil trgovsko-predelovalno podjetje Hmezad Exim v Žalcu, še prej pa skoraj desetletje poučeval fiziko na Centru srednjih šol v Velenju. Rodil se je v kmečki družini v Turški vasi blizu slovenjgraškega letališča. V zraku nad njim je prebil več kot tisoč ur, največ v jadralnih letalih. Z ženo Petro, ki je predsednica okrožnega sodišča v Slovenj Gradcu, ima tri otroke. Zase pravi, da je nepripravljen delati usluge za politično podporo, neustrankarski kandidat pa do njegovem v lokalno skupnost prednost. Kljub temu se je pred drugim krogom razveselil javne podpore SDS. Na volitvah kandidira ob podpori Slovenjgraške liste za mesto in podeželje.

»Pri protikandidatu me moti nekredibilnost. Trdi, da je neodvisen, čeprav je priznal, da si stroške njegove kampanje delijo politične stranke.«

FOTO OSEBNI ARHIV

TILEN KLUGLER

direktor javnega zavoda za turizem, šport, mladinske in socialne programe Spotur

Novinec na političnem parketu, 42-letni diplomirani upravni organizator, je zaposlen na slovenjgraški občini od leta 2001. Večino časa je bil vodja oddelka, pol leta tudi v. d. direktorja občinske uprave. Od leta 2009 vodi občinski javni zavod, ki se ukvarja s turizmom in športom, pa tudi z mladinskimi in socialnimi programi. Je član slovenjgraških Lionsov, kjer je bil pobudnik zbiranja odvečne hrane. Za projekt je prejel mednarodno priznanje. Poročen je s profesorico razrednega pouka Majo Kruhek. Ima dva otroke, z družino živi na Legnu. Čeprav trdi, da na volitvah nastopa kot neodvisni kandidat, so ga pred prvim krogom podpre tri stranke (SD, Desus, SMC) ter dve listi (Povezujemo za SGI, Lista Borisa Raja), pred drugim krogom pa še SLS.

»V občini, tudi v mestnem svetu, želim preseči delitve na leve in desne, na vaše in naše.«

za preostale občine Mislinjske in Dravske doline pa zelo uspešen, saj je občina prijave na projekte dajala pripravljati zunanjim izvajalcem, na primer Regionalni razvojni agenciji Koroška. Le tako bo občina dobila sredstva, s katerimi bomo lahko zastavili razvojno naravnan proračun. Opustili pa bomo prakso prodaje strateškega občinskega premoženja in takšno iskanje virov za investicije.

Ali projekti javno-zasebnega partnerstva – občina je z njimi zgradila tri vrtce, namerava pa še prizidek k športni dvorani – prikrivajo zadalžujejo občino?

■ Čas: Javno-zasebno partnerstvo (JZP) je široko uveljavljen model financiranja javnih projektov, zato so nasprotne trditve populizmi in zavajanje javnosti. Tudi zakon o financiranju občin tega načina financiranja ne opredeljuje kot zadolžitve. Zakon o JZP določa, da postopke vodi občinski svet. Pomemben del postopka je test upravičenosti. Bistvo je namreč v presoji, kolikšen del proračuna lahko namenimo za plačilo uporabnine, ali je projekt koristen, nujen in kako hitro ga lahko izvedemo s takim načinom financiranja. V primeru vrtcev o tem najbrž ne bi smeli dvomiti. V času finančnih krize, ob pomanjkanju evropskih in državnih razpisov in visoko zadolžene občine iz obdobja mojega predhodnika, je bilo treba hitro ukrepati in najmlajšim zagotoviti zdravo bivanje, ustrezen standard

in dovolj mest v vrtcih. Zato je bila odločitev občinskega sveta, da projekt izpeljemo z javno-zasebnim partnerstvom, optimalna.

Kako bomo financirali gradnjo večnamenske dvorane, se še nismo odločili. Javno-zasebno partnerstvo je le eden od možnih načinov, če bi zasebnik del kapacitet hale tržil, s čimer bi se zmanjšala obremenitev proračuna.

■ Klugler: Zagotovo. Zavedam se, da javno-zasebno partnerstvo ne gre v osnovno maso zadolževanja občin po zakonu, vendar enako bremeni proračun za prihodnja leta, saj mora občina dolgove poplačati popolnoma enako kot bančni kredit, ki gre v osnovno maso zadolževanja. Enako je, če je oseba dolžna banki in sosedu. Oboje mora poravnati, čeprav uradno dolguje le banki. Je pa to eden najdražjih načinov financiranja investicij, saj zasebnik nikoli ne bo šel v javno-zasebno partnerstvo ugodnejše, kot bi lahko šla občina z bančnim kreditom. Njegov donos in stroški obratovanja so višji, kot če bi občina plačala obresti banki in stroške obratovanja dobaviteljem.

Kdo bo vaša desna roka, če boste župan?

■ Čas: Vsekakor direktor ali direktorica občinske uprave, ki pa bo strokovna, in ne politična funkcija. Moja desna roka pa bodo predvsem občani, njihove želje in pričakovanja. To bo tudi vodilo celotne občinske uprave, upam pa, da tudi novega občinskega sveta, ki bo bedel nad mojim projekti.

■ Klugler: V. d. direktorja občinske uprave bom imenoval takoj po izvolitvi, da lahko začnemo delati. Vmes pa se bom pogovoril s kandidati za direktorja občinske uprave. Na mestni občini, v njenih zavodih in službah želim vzpostaviti pozitivno ozračje. Ustvariti lahko namenimo za plačilo uporabnine, ali je projekt koristen, nujen in kako hitro ga lahko izvedemo s takim načinom financiranja. V primeru vrtcev o tem najbrž ne bi smeli dvomiti. V času finančnih krize, ob pomanjkanju evropskih in državnih razpisov in visoko zadolžene občine iz obdobja mojega predhodnika, je bilo treba hitro ukrepati in najmlajšim zagotoviti zdravo bivanje, ustrezen standard

Dovolj imajo prahu, razpok in bobnenja

Kamnolom Boben Štiristo Hrastničanov zahteva od ministrstva za okolje in prostor, naj odvzame koncesijo družbi AGM Nemeč

HRASTNIK – Sredi oktobra je več tisoč kubičnih metrov gramoza za vrha kamnoloma Boben v Hrastniku zdrvelo proti vznožju. V kamnolomu v lasti gradbene družbe iz Laškega AGM Nemeč so spet minirali. Bobnenje je trajalo več kot pol minute, v bližnji hiši so popokale ploščice v kopalnici, sledil je oblak prahu ... in blizu štiristo občanov je po dvajsetih letih reklo, da ima dovolj.

POLONA MALOVRH

Hrastničani, združeni v Civilno iniciativo za čistejši zrak (CI), so v teh dneh podpisali petico proti obratovanju kamnoloma Boben. Od okoljskega ministrstva zahtevajo odvzem koncesije omenjeni laški družbi in prepoved obratovanja, od občine pa spremembo občinskega podrobnega prostorskega načrta, s katerim bi preprečili nadaljnje izkoriščanje kamnine. Zahtevajo tudi takojšnjo sanacijo po-

vršin. Lastnica AGM Nemeč Maja Gerčar se peticiji čudi, saj »smo z okoljskimi prebivalci vedno poskušali najti rešitev, če so se obrnili na nas.« Pavšalna zahteva za zaprtje kamnoloma, brez utemeljenih razlogov, je pretirana in nespreje-

Ko v kamnolomu minirajo, je videti oblake prahu. FOTO MIHA USTAR

mljiva, saj je na kamnolom vezano preživetje kar nekaj družin. Poleg tega je mineralna surovina nujna dobrina v današnjem svetu, ne le v gradbeništvu, temveč tudi v življenju večine ljudi. Od leta 2010 do danes smo imeli trinajst pregledov.

Skoraj dvajset let se že vleče nezadovoljstvo ljudi v Bobnu. Miha Guček, prvi mož CI, pravi, da so se o negativnih vplivih kamnoloma večkrat poskušali pogovoriti s pristojnimi na občini. Ker je ostalo le pri preprečevanju, so občinsko »raven« tokrat preskočili in z zadevo seznanili tri inšpektorate – okoljskega, prometnega in rudarskega – ter okoljsko ministrstvo. Peticijo, pravijo, bodo na občino odnesli po 2. decembru, ko Hrastnik dobi novega župana, v upanju, »da bo razumel, da kamnolom ne sodi v mestov«.

Po 300 tovrnjakov na dan

Gradbena družba AGM Nemeč je kamnolom t. i. tehničnega kamna

dolomita na več kot enajstih hektarih površin, streljaj od mestnega središča, kupila leta 2005. Leta 2011 je družba, ki šteje več kot sto petdeset ljudi in je lani ob dveh milijonih evrov dobička ustvarila blizu 20 milijonov evrov prihodkov, zgradila še betonarno, ves čas pa povečevala proizvodnjo in s sečnjo gozda po prepričanju CI spremenila mikroklimo. »Po pet centimetrov prahu je na cesti, kadar minirajo. Prometni znak prepoveduje priklonike na območju kamnoloma, pa kljub temu na dan pripelje in odpelje več kot tristo tovrnjakov. Pomnoženo z nosilnostjo to pomeni, da v enem mesecu izkopljejo toliko materiala, kot bi ga smeli v enem letu,« našteva Miha Ustar, eden od podpisnikov peticije.

Po podatkih okoljskega poročila ima AGM Nemeč dovoljenje za izkop 45.000 kubičnih metrov gramoza na leto. Gerčerjeva se brani: »Kot imetnik koncesije smo

dolžni vsako leto predati podatke o proizvedeni količini mineralne surovine, in na podlagi tega nam ministrstvo izda odmerno odločbo.« V CI zatrjujejo: »V zadnjem letu delajo tudi po dvanajst ur, prav tako skoraj vse sobote, minirajo vsak drugi dan, intenzivno obratovanje kamnoloma je začelo načenjati naše zdravje, zaradi večjih kosov kamena, ki občasnno pristanejo na cesti, je ogrožena prometna varnost.« Gerčerjeva priznava, da so zaradi povečanih investicij prilagodili tudi proizvodnjo: »A praktično ves material smo uporabili za izboljšanje lokalne infrastrukture.«

Kdo bo prevzel odgovornost?

Zaradi razpok na opornih zidovih in cestišču se ljudje bojijo za vire pitne vode. Pod drobnogledom so se znašli premiki zemljin in pobočij v bližnji kamnoloma, pod katerim so rudniški rovi. CI opozarja na morebitno poseadanje teh. Ger-

čerjeva vse obtožbe zanika, našteva ukrepe, ki so jih izvedli, da ublažijo hrup in prašenje, in zatrjuje, da ima podjetje za vse objekte ustrezna dovoljenja. »Po zakonu smo bili dolžni izdelati tudi rudarski projekt za sanacijo kamnoloma po končanem izkoriščanju. Kot zagotovo za dejansko izvedbo del smo ministrstvu za infrastrukturo predložili bančno garancijo,« še pravi. Če se strahovi občanov uresničijo, čigava bo v tem primeru odškodninska odgovornost, se sprašuje v CI: občinska ali agencijska za okolje? In še: Kje je 21 tisočakov, ki jih AGM Nemeč vsako leto dodatno nakazuje v občinski proračun za izboljšanje bivalnih razmer v Bobnu? »V desetih letih nismo opazili, da bi občina kar koli vlagala v to območje,« zagotavlja v imenu občanov Ustar, ki je šele od Gerčerjeve izvedel, da podjetje namensko nakazuje denar in občinski proračun prav za urejanje območja Bobna.

Mozirski gaj
Božična bajka Slovenije

MOZIRJE – Tudi letos bo v Mozirskem gaju na ogled Božična bajka Slovenije, in sicer do 6. januarja. Tretje leto, kolikor obiskovalce v park vabijo tudi z zimsko božično zgodbo, so v parku za njegovo osvetlavo in za prigodniške svetlobne stvaritve porabili 1,2 milijona lučk, letos pa so po vsem Mozirskem gaju razpeljali tudi primerno umirjeno praznično glasbo. Za park na sedmih hektarih površin skrbi Ekološko hortikulturno društvo Mozirski gaj, ki ga vodi Darko Bele. Božično pravljico Slovenije je v park po zgledu podobne in hrvaški Čazmi pripegljala Ana Bertič, ki je s sodelavci tudi letos poskrbela za njeno ureditev v Mozirskem gaju. Božično bajko bo danes popoldne

slavnostno odprl predsednik republike Borut Pahor skupaj z otroki. P. B.

Evropski vrt
Zelišča in dišavnice za povezovanje

ŽALEC – Predvsem mladim in starejšim, ženskam in ranljivim skupinam, seveda pa tudi vsem drugim, bo namenjen prenovljeni Vrt zdravih in aromatičnih rastlin Inštituta za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije. Direktorica inštituta Martina Zupančič pravi, da so vrt ustanovili leta 1976, s projektom, ki ga financira EU ter v sodelovanju z drugimi lokalnimi organizacijami in ustanovami, pa ga bodo razširili in preuredili v kraj družjenja in izobraževanja. V parku bo več kot 300 rastlin, ki bodo po besedah vodje

projekta Nataše Ferant smiselno razporejene. S programi v vrtu, ki bo dokončan februarja 2019, bodo spodbujali zdravo življenje, ljubiteljsko vzgojo zelišč in tudi ustvarjanje zelenih delovnih mest. P. B.

Pomoč občanom
Nič noveletnih sprejemov

VELENJE – Župan Bojan Kontič se je odpovedal novoletnim sprejemoma uglednih Velenčanov ter medijev in je za oba sprejema rezerviranih 10.000 evrov namenil občinskemu Odboru za pomoč občankam in občanom Mestne občine Velenje. Odbor bo tako lahko pomagal več posameznikom in družinam v socialni stiski za šolske potrebščine in za letovanje otrok. Že lani je Kontič za novoletni ognjemet rezerviranih 5.000 evrov namenil Društvu paraplégikov jugozahodne Štajerske za nakup kombija, predlani pa je denar od ognjemeta šel za otroško igralo za otroke s posebnimi potrebami na Velenjski plaži. Odbor za pomoč občankam in občanom je občina Velenje ustanovila leta 2009. P. B.

Ford Kuga

že za

19.880 €*

Ford je moja prva izbira.

Ilka Štuhec

PRVAIZBIRA.SI
POPUSTI NA VOZILA IZ ZALOGE

080 36 73

Prvaizbira.si

Ford.si

Ford Kuga / Uradna poraba goriva: 4,4-7,4 l/100 km. Uradne emisije CO₂: 115-172 g/km. Emisijska stopnja: Euro 6b. Uradne emisije NOx: 0,0405-0,0725 g/km. Specifične emisije trdih delcev: 0,0003-0,000416 g/km. Števílo delcev: 0,0405-0,0725 x 10¹⁰. Oglikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanjega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. *Ford Kuga Style, 1.5 EcoBoost 88 kW (120 KM). Sumit motorji ljubljana, d.o.o., Rajstmanova 3, Ljubljana. Slike so simbolične. Za napake v tisku ne odgovorjamo.